Maag- Darm- en Leverziekten

PATIËNTENINFO

Groene Hart Ziekenhuis
Open voor iedereen

Colonscopie Bevolkingsonderzoek

Kijkonderzoek van de dikke darm

Inleiding
Naar aanleiding van een positieve FIT (ook wel 'ontlastingstest' genoemd) bent u op het spreekuur van de Maag-, Darm- en Leververpleegkundige (MDL-verpleegkundige) geweest. De MDL-verpleegkundige heeft u tijdens dit intakegesprek informatie gegeven over het darmonderzoek, de voorbereiding en mogelijke sedatie (rustgevende medicijnen).

Wat is een colonscopie?
Een colonscopie is een onderzoek dat wordt uitgevoerd om het slijmvlies (de binnenbekleding) van de hele dikke darm heel precies te bekijken. Het totale onderzoek duurt ongeveer 30 minuten. De colonscopie wordt gedaan met behulp van een endoscoop. Dit is een dunne, buigzame slang met een ingebouwde videocamera. De colonscopie wordt gedaan door een Maag-, Darm- en Leverarts (MDL-arts).

Om het onderzoek voor u zo prettig mogelijk te laten verlopen, kunt u een kortdurend rustgevend middel krijgen (sedatie); dit zorgt voor een lichte 'roes' tijdens het onderzoek.

Medicijnen
- Als u bloedverdunnende medicijnen gebruikt, is met u besproken of u deze medicijnen wel of niet kunt blijven innemen.
- Als de bloedverdunnende medicijnen via de trombosedienst worden geregeld, brengt de MDL-verpleegkundige de trombosedienst op de hoogte van uw onderzoek. 75 minuten voor het onderzoek moet u bloed laten prikken voor uw stollingswaarde, bij de afdeling Bloedafname (route 27).
  Deze afspraak wordt voor u gemaakt. Neem het labformulier mee naar uw afspraak. Na het onderzoek hoort u wanneer u met de bloedverdunnende medicijnen mag starten.
- Als u medicijnen voor diabetes mellitus gebruikt (tabletten en/of insuline) dan is met u besproken of u deze medicijnen wel, aangepast of niet kunt blijven innemen. Mocht uw bloedsuiker te laag worden, dan mag u altijd dextro-tabletten innemen, ook als u niet meer mag eten. Neemt u altijd uw insuline- en glucosemeetapparatuur mee naar het ziekenhuis.
- Bij gebruik van ijzertabletten, mogen deze vijf dagen voor het onderzoek niet meer worden ingenomen.
- Gebruikt u nog andere medicijnen, dan heeft de MDL-verpleegkundige met u besproken hoe u deze toch kunt blijven innemen.
- Bij pijnklachten kan paracetamol worden ingenomen met een klein slokje water.
- Let op: Heeft u een hartafwijking en/of een pacemaker of ICD, meld dit dan aan de MDL-verpleegkundige. Soms is het nodig om voorzorgmaatregelingen te nemen.
- Gebruikt u een anticonceptiepil? Door de voorbereiding is er een verminderde werking van de anticonceptiepil (zie bijsluiter).
- Bent u bloeddonor? Vanwege het onderzoek kan het zijn dat u bepaalde tijd geen bloed mag geven. De bloedbank kunt u daar verder over informeren.

- Gebruikt u thuis een C-pap apparaat vanwege uw slaapapneu, neemt u deze dan mee als u rustgevende medicatie krijgt tijdens het onderzoek.

Afspraken over uw medicijnen:

Geneesmiddel	Beleid

De voorbereiding
Om een zo goed mogelijke diagnose te kunnen stellen, is het belangrijk om voor het onderzoek de darm goed te reinigen. Volg daarom volgend advies op:

Twee dagen voor het onderzoek:
Om uw dikke darm optimaal (zo goed mogelijk) voor te bereiden, is het van belang dat u twee dagen voorafgaand aan het onderzoek een lichtverteerbaar dieet volgt.
Naast lichtverteerbaar eten is het ook belangrijk dat u geen grote porties eet. Met name de laatste maaltijd mag geen grote maaltijd zijn. Een (te) grote maaltijd kan ervoor zorgen dat de darmen moeilijk leeg gemaakt kunnen worden.

Lichtverteerbare voeding bestaat uit:
Witte rijst, pasta's, gekookte aardappelen, gekookte groenten, kip, vis, tartaar/mager rundergehakt, wit brood (met beleg), beschuit, crackers, zuivelproducten, fruit (zonder pitjes), enzovoort. **Het is niet toegestaan om rauwkost, zaden/pitjes of volkoren producten te eten, zoals; muesli, kiwi's, druiven, aardbeien, noten, peulvruchten (zoals doperwten) en mais.**

Eén dag voor het onderzoek:
Op deze dag begint u met het drinken van het laxeermiddel (Picoprep).

U mag tot 1 uur voor u begint met het drinken van de Picoprep nog een lichtverteerbare maaltijd. Hierna mag u niet meer eten. Wel mag u onbeperkt heldere dranken drinken.

Toegestane heldere dranken:
- Water (met of zonder smaak);
- heldere appelsap/dubbelfris light;
- heldere kruiden- of vruchtenthee zonder suiker (wel zoetstof);
- heldere bouillon zonder kruiden.

Let op: alle heldere dranken mogen geen toegevoegde suikers bevatten.

Het is niet toegestaan de volgende dranken te drinken:
- zwarte thee;
- koffie;
- troebele of rode vruchtensappen;
- koolzuurhoudende dranken;
- melk(producten).

Laxeren voor het onderzoek:
Uw recept met laxeermiddelen Picoprep en Bisacodyl is elektronisch verstuurd naar uw eigen apotheek. Dit kunt het recept daar ophalen.

U maakt de Picoprep als volgt klaar:
- Vul een glas met koud water.
- Open de verpakking Picoprep.
- Leeg de inhoud van het zakje in het glas.
- Roer twee à drie minuten tot de oplossing niet meer bruist. Wanneer de melkachtige oplossing warm wordt, wacht dan tot deze is afgekoeld.
- Drink het glas in één keer leeg.

U volgt het volgende laxeerschema:

U heeft het onderzoek vóór 13:00 uur	***U heeft het onderzoek ná 13:00 uur***
Dag vóór het onderzoek:	***Dag vóór het onderzoek:***
14:00 2 tabletten Bisacodyl 16:00 U mag niet meer eten	17:00 2 tabletten Bisacodyl 19:00 U mag niet meer eten
17:00 1ste glas Picoprep 17:00 - 20:00 2 liter heldere dranken	20:00 1ste glas Picoprep 20:00 - 23:00 2 liter heldere dranken
Dag ván het onderzoek:	**Dag ván het onderzoek:**
5:00 2de glas Picoprep 5:00 - ..:.. 2 liter heldere dranken	9:00 2de glas Picoprep 9:00 - ..:.. 2 liter heldere dranken

Let op: u mag 2 uur voor het onderzoek niet meer drinken.
U kunt in bovenstaande schema zelf de eindtijd invullen op de stippellijn wanneer u stopt met drinken van de heldere dranken.

Blijft u in de buurt van een toilet, zodra u met laxeren begint. Het kan één tot drie uur duren voor de ontlasting op gang komt.

Neem uw medicatie één uur voordat u begint met drinken of één uur nadat u gestopt bent met drinken van het laxeermiddel en de heldere dranken.

Belangrijk:
Uw darm begint schoon te worden zodra uw ontlasting lijkt op urine (waterdun, lichtkleurig en helder). Voor een goed gereinigde darm moet u echter nog steeds zo veel mogelijk van de toegestane heldere dranken blijven drinken.

Het laxeren lukt niet?
Lukt het drinken van de laxeermiddelen niet, of is de ontlasting niet waterdun/helder op de dag van het onderzoek, neem dan contact op met de Scopie-afdeling.

Tips bij de voorbereiding op het onderzoek:
- Om de ontlasting goed op gang te brengen, adviseren wij om regelmatig te bewegen.
- Als u de smaak niet prettig vindt, gebruikt u een rietje om de Picoprep te drinken.
- Drink tenminste eenmaal heldere gezeefde bouillon.

Het onderzoek
Een scopieverpleegkundige haalt u op uit de wachtruimte. U krijgt de mogelijkheid om de onderkleding uit te trekken.
Als met u is afgesproken dat u een rustgevend middel krijgt, dan wordt tijdens het gehele onderzoek uw bloeddruk, hartslag en zuurstofgehalte gemeten. Het rustgevende middel krijgt u via een infuus.

Als met u een andere, diepere sedatie is besproken, dan krijgt u via een infuus een slaapmiddel toegediend door een sedatie praktijk specialist. Hiervoor krijgt u een poliafspraak bij de sedatiepraktijkspecialist.

Het is niet toegestaan dat er familie /begeleiding aanwezig is tijdens het onderzoek.
Vanwege uw veiligheid volgen wij op de behandelkamer de zogenaamde time-out-procedure. Dit betekent dat er meerdere keren, door verschillende mensen, gevraagd wordt naar uw naam, geboortedatum en voor welk onderzoek u komt.

Tijdens het onderzoek ligt u op uw linkerzij op een bed. De arts brengt de endoscoop voorzichtig via uw anus in de dikke darm. Om een goed beeld te krijgen van de binnenkant van uw darm, blaast de arts via de endoscoop lucht in. U kunt hierdoor last krijgen van darmkrampen en winderigheid; dit is een normale reactie.

De arts bepaalt tijdens het onderzoek of er stukjes weefsel weggehaald worden, dit is pijnloos. Het weefsel wordt opgestuurd naar het laboratorium voor onderzoek.

Na het onderzoek
Als u sedatie heeft gehad, blijft u na het onderzoek nog een uur ter observatie op de Scopie-afdeling. Voordat u naar huis gaat, krijgt u een broodmaaltijd.

Wanneer u rustgevende medicijnen heeft gekregen, geldt minimaal 12 uur na het onderzoek:
- U kunt vergeetachtig en verminderd alert zijn.
- U mag niet zelfstandig deelnemen aan het verkeer.
- U mag geen alcohol nuttigen/gebruiken.
- U kunt geen belangrijke beslissingen nemen.
- U mag geen gevaarlijke machines bedienen.
- U mag niet zonder begeleiding lopend, met de taxi of openbaar vervoer naar huis.
- Uw begeleiding die u op komt halen moet 18 jaar of ouder zijn.

U moet opgehaald worden op de Scopie-afdeling (route 38).

U kunt na het onderzoek last hebben van darmkrampen. Probeert u zo veel mogelijk winden te laten, hierdoor nemen de krampen af. U kunt eventueel thuis paracetamol nemen tegen de pijn. Houdt u er rekening mee dat het soms enkele dagen kan duren voordat uw normale ontlasting weer op gang komt?

Uitslag van het onderzoek
Voordat u naar huis gaat krijgt u van de MDL-arts te horen of er op basis van het onderzoek aanwijzingen zijn voor een afwijking. U wordt 14 dagen na het onderzoek gebeld door de MDL-verpleegkundige. Als er weefsel is afgenomen tijdens het onderzoek, krijgt u hiervan tijdens het telefonisch consult de uitslag.

Mogelijke complicaties
Een colonscopie is een veilig onderzoek, maar er kunnen soms complicaties optreden. 'Complicaties' zijn eventuele problemen die door en na het onderzoek kunnen ontstaan.

- Als u rustgevende medicijnen krijgt, kan dit effect hebben op de ademhaling, hartslag en bloeddruk. We houden uw situatie steeds in de gaten waardoor direct kan worden ingegrepen als er bijzonderheden optreden.
- Een enkele keer ontstaat er bij een onderzoek een bloeding. Bij een behandeling of bij kleine ingrepen tijdens het onderzoek komt dit vaker voor. Een bloeding kan in de meeste gevallen tijdens het onderzoek verholpen worden.
- Een zeldzame complicatie is een scheurtje (perforatie) in de darmwand. In sommige gevallen kan dit tijdens het onderzoek verholpen worden, in andere gevallen is een opname en soms ook een operatie noodzakelijk.
- Bij een klein gedeelte van de mensen lukt het niet om bij een colonscopie het begin van de dikke darm te bereiken, waardoor niet de hele darm kan worden onderzocht.

Als u na het onderzoek aanhoudende buikpijn, koorts, veel of langdurig bloedverlies bij uw ontlasting heeft, neem dan contact op met de Scopie-afdeling. Op werkdagen tussen 8.00 en 17.00 uur: (0182) 50 50 17. Buiten kantoortijden kunt u contact opnemen met de huisartsenpost (HAP) via telefoonnummer: (0182) 32 24 88.

Plaats van het onderzoek
Het onderzoek vindt plaats op de Scopie-afdeling, route 38. **Wilt u 15 minuten voor het onderzoek aanwezig zijn?**

Vragen?
Zijn er na het lezen van de folder vragen of wilt u het onderzoek verzetten/annuleren? Neem dan contact op met de MDL-verpleegkundige, op werkdagen tussen 8.00 en 9.00 uur: (0182) 50 56 54.

Meer informatie? Bekijk de websites:

- www.ghz.nl/specialismen/maag-,-darm-en-leverziekten/
  Informatie over het darmonderzoek en de behandeling van darmkanker in het Groene Hart Ziekenhuis.
- www.rivm.nl/onderwerpen/B/bevolkingsonderzoek_darmkanker
  Informatie van het RIVM over het bevolkingsonderzoek.
- www.bevolkingsonderzoekzuid-west.nl/darmkanker
  Informatie over het bevolkings-onderzoek in Zuid-Holland.
- www.ghz.nl/specialismen/scopie-afdeling
  Informatie over het darmonderzoek in het Groene Hart Ziekenhuis
- www.mlds.nl/brochures
  Algemene informatie over het darmonderzoek.

Tot slot
Het kan voorkomen dat door onvoorziene omstandigheden (vaak spoedgevallen), het onderzoek later plaatsvindt dan is afgesproken of dat uw afspraak wordt verzet. We hopen op uw begrip hiervoor.

Colofon
uitgave: Groene Hart Ziekenhuis, Gouda
productie: Marketing & Communicatie
april 2023
04.07.089